



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 148/2026-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **CHEMTRANS spol. s r.o.**, Ružinovská 4812/14, Bratislava, zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, Lachova 1609/32, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/42/2020 takto

### r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/42/2020 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. B1-9C/42/2020 konal bez zbytočných prieťahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **2 500 eur**, ktoré mu **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **824,72 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 148/2026-12 z 26. februára 2026 bola na ďalšie konanie prijatá ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného

práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/42/2020. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Zároveň žiada o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 5 500 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou 17. augusta 2020 na Okresnom súde Bratislava I domáhal proti Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky náhrady škody za prietahy spôsobené v dovolacom konaní. V napadnutom konaní, ktoré je v súčasnosti vedené na mestskom súde, nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté.

3. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv zbytočnými prietahmi konajúceho súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľ zrekapituloval priebeh napadnutého konania, poukázal na jeho aktuálnu dĺžku, ktorá v súčasnosti predstavuje dobu 5 a pol roka, a, nadväzujúc na to, uviedol, že v postupe mestského súdu sú závažné nedostatky, ktoré výrazným spôsobom ovplyvnili dĺžku konania. Prietahy mali byť spôsobené jeho nečinnosťou, ako aj neefektívnym postupom, keďže mestský súd za uplynulú dobu nenariadil pojednávanie, vec neprejednal, nevykonal dokazovanie ani nerozhodol. Po právnej stránke ide o vec patriacu k štandardnej agende všeobecných súdov a existujúci stav nemožno pripísať ani na ťarchu faktickej zložitosti prejednávanej veci. Sťažovateľ sa žiadnym spôsobom nepričinil o prietahy v konaní a vyvinul všetko úsilie na to, aby súd mohol konať účelne, efektívne a bez prietáhov. Dĺžka konania je od podania žaloby fakticky závislá len od postupu konajúceho súdu.

## **II.**

### **Vyjadrenie mestského súdu**

4. Predsedníčka mestského súdu vo svojom vyjadrení zrekapitulovala priebeh napadnutého konania. Zároveň uznala, že v napadnutom konaní došlo k prietahom v konaní, keď od 11. augusta 2020 do 29. februára 2024 nekonal vo veci plynule. Uvedené prietahy je možné kvalifikovať ako dôvodné, keďže neboli zapríčinené správaním strán sporu v označenej právnej veci.

5. Ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniu, keďže jeho obsah nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate (porušenie označených práv).

## **III.**

### **Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti**

6. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je založená na existencii zbytočných prietáhov v napadnutom konaní zo strany mestského súdu.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej

len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, pretože v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

8. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

10. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov. Z obsahu súdneho spisu nevyplýva žiadna osobitná okolnosť, na základe ktorej by bolo možné konaniu priznať určitý stupeň skutkovej zložitosti.

11. Pri hodnotení správania sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že jeho správanie, resp. jeho procesná aktivita mali čiastočný vplyv na dĺžku konania, keďže ani po predĺžení lehoty súdom, ktorá bola predĺžená do 2. septembra 2025, nereagoval na výzvu súdu na vyjadrenie v určenej lehote a vyjadrenie mu doručil až 18. februára 2026 po urgencii mestského súdu. Tým sa konanie zbytočne predĺžilo o 4 mesiace.

12. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup konajúceho súdu. Ústavný súd už na úvod konštatuje, že samotná skutočnosť, že v konaní nebolo právoplatne rozhodnuté ani po viac ako 5 a pol roku od podania žaloby, nie je súladná s obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a je sama osebe spôsobilá vyslovenia porušenia daných práv.

13. Postup súdu prvého stupňa bol navyše poznamenaný výraznou nečinnosťou, keďže okresný súd uskutočnil prvý procesný úkon vo veci, t. j. vyzval žalovanú stranu na vyjadrenie k žalobe, až po 2 a pol roku úplnej a ničím neodôvodnenej nečinnosti. Žalovaný doručil súdu vyjadrenie 12. marca 2024 a aj v následnom období bol mestský súd kontinuálne nečinný až do 17. júla 2025, teda ďalší 1 rok a 4 mesiace. V ďalšom priebehu konania sa o jeho predĺženie pričínili aj sťažovateľ (žalobca), keďže nedoručil súdu vyjadrenie v súdom stanovenej a navyše na jeho žiadosť aj predĺženej lehote (lehota bola predĺžená do 2. septembra 2025), ale vyjadrenie súdu doručil až 18. februára 2026, čomu však predchádzala opätovná výzva mestského súdu z 2. februára 2026, čo bol zatiaľ posledný procesný úkon zo strany mestského súdu. Ústavný súd nemôže považovať postup mestského súdu, ktorý aj po viac ako 5 a pol roku od podania žaloby je len v administratívnej fáze konania, za efektívny, čo napokon pripustila aj predsedníčka mestského súdu vo svojom vyjadrení.

14. S poukazom na dĺžku napadnutého konania poznamenanú súvislými obdobiami nečinnosti súdu prvého stupňa a celkovým neefektívnym postupom ústavný súd dospel k záveru, že mestský súd nepostupoval v napadnutom konaní v intenciách čo najrýchlejšieho a efektívneho prerokovania a ukončenia sporu. Postupom mestského súdu tak bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

15. Vzhľadom na to, že napadnuté konanie dosiaľ nebolo právoplatne skončené, ústavný súd prikázal mestskému súdu, aby konal v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

#### **IV.**

##### **Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia**

16. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04, IV. ÚS 302/2020). V posudzovanej veci prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd považoval v okolnostiach danej veci za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 2 500 eur, ktoré mu je mestský súd povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výroku tohto nálezu). V prevyšujúcej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

#### **V.**

##### **Trovy konania**

17. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 824,72 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej sťažnosti) vykonané v roku 2026 podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2026 v sume

396,50 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2026 v sume 15,86 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma trov konania tak predstavuje sumu 824,72 eur. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 31. marca 2026**

**Libor Duľa**  
**predseda senátu**